

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 157/25

Luxemburg, 18 decembrie 2025

Hotărârea Curții în cauza C-448/23 | Comisia/Polonia (Control *ultra vires* al jurisprudenței Curții – Supremația dreptului Uniunii)

Statul de drept: prin nerespectarea jurisprudenței Curții de Justiție, Curtea Constituțională a Poloniei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul mai multor principii fundamentale ale dreptului Uniunii

Curtea constată de asemenea că, din cauza unor neregularități grave care au afectat numirea a trei dintre judecători, precum și a președintei acesteia, Curtea Constituțională a Poloniei nu constituie o instanță judecătorească independentă și imparțială

În două hotărâri, Curtea Constituțională a Poloniei a declarat că anumite dispoziții ale tratatelor, astfel cum au fost interpretate de Curtea de Justiție, sunt contrare Constituției naționale și a calificat în mod expres jurisprudența Curții privind dreptul la protecție jurisdicțională efectivă¹ ca depășind competențele care i-au fost conferite (*ultra vires*). Considerând că aceste hotărâri nu respectă mai multe principii fundamentale ale dreptului Uniunii, inclusiv supremația acestuia, Comisia Europeană a sesizat Curtea cu o acțiune împotriva Poloniei în constatarea neîndeplinirii obligațiilor. Curtea a admis acțiunea și a decis că Polonia nu și-a îndeplinit obligațiile din cauză că Curtea Constituțională a Poloniei a încălcat principiul protecției jurisdicționale efective și nu a respectat supremația, autonomia, efectivitatea și aplicarea uniformă a dreptului Uniunii și nici efectul obligatoriu al hotărârilor Curții. Curtea admite deopotrivă acțiunea Comisiei în măsura în care aceasta a vizat neregularități grave care au afectat numirea a trei judecători ai Curții Constituționale a Poloniei și a președintei acesteia, punând în discuție statutul acestei Curți Constituționale de instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită prin lege, în sensul dreptului Uniunii.

În două hotărâri pronunțate la 14 iulie și la 7 octombrie 2021, Curtea Constituțională a Poloniei a declarat anumite dispoziții ale tratatelor, astfel cum au fost interpretate de Curtea de Justiție (denumită în continuare „Curtea”), incompatibile cu Constituția națională. Aceste hotărâri au fost pronunțate în contextul jurisprudenței Curții în materie de independență a justiției poloneze.

Prin aceste două hotărâri este înlăturată în esență competența recunoscută de Curte instanțelor naționale de a controla legalitatea procedurilor de numire a magistraților, inclusiv a rezoluțiilor Consiliului Național al Magistraturii din Polonia (denumit în continuare „KRS”), și de a se pronunța asupra caracterului defectuos al acestor proceduri². Mai mult, prin aceste hotărâri sunt respinse măsurile provizorii dispuse de Curte referitoare la organizarea și competența instanțelor poloneze și la procedura în fața acestor instanțe³.

Considerând că hotărârile Curții Constituționale a Poloniei aduc atingere principiului protecției jurisdicționale efective, principiilor autonomiei, supremației, efectivității și aplicării uniforme a dreptului Uniunii, precum și principiului caracterului obligatoriu al jurisprudenței Curții, Comisia Europeană⁴ a sesizat Curtea de Justiție cu o acțiune împotriva Poloniei în constatarea neîndeplinirii obligațiilor.

În acțiunea formulată, Comisia denunță deopotrivă neregularitățile care au viciat numirea a trei judecători⁵ și a

președintei Curții Constituționale a Poloniei⁶. Comisia afirmă că această instanță nu constituie o instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege.

În hotărârea sa, **Curtea admite în totalitate acțiunea Comisiei și constată neîndeplinirea obligațiilor de către Polonia.**

Curtea arată că hotărârea pronunțată de Curtea Constituțională a Poloniei la 7 octombrie 2021 încalcă principiul protecției jurisdicționale efective întrucât, nerespectând jurisprudența Curții, înlătură competența instanțelor naționale de a controla legalitatea procedurilor de numire a magistraților, inclusiv a rezoluțiilor KRS de propunere a candidaților pentru această numire, și de a se pronunța asupra caracterului defectuos al acestor proceduri. De asemenea, prin hotărârea din 14 iulie 2021, Curtea Constituțională a Poloniei nu a respectat acest principiu refuzând să recunoască efectul obligatoriu al măsurilor provizorii impuse de Curte cu privire la organizarea și competența instanțelor poloneze și cu privire la procedura în fața acestor instanțe.

Hotărârile în litigiu pun în discuție și caracteristicile esențiale ale ordinii juridice a Uniunii, întrucât resping principiile autonomiei, supremației, efectivității și aplicării uniforme a dreptului Uniunii, precum și principiul caracterului obligatoriu al jurisprudenței Curții, împiedicând autoritățile publice poloneze să aplice normele de drept primar al Uniunii.

Curtea amintește că **Polonia nu poate invoca identitatea sa constituțională** pentru a se sustrage de la respectarea valorilor comune consacrate la articolul 2 TUE, precum statul de drept, protecția jurisdicțională efectivă și independența justiției. Într-adevăr, aceste valori stau la baza identității însăși a Uniunii, la care Polonia a aderat în mod liber. **În urma aderării, aceste valori se concretizează prin obligații cu forță juridică obligatorie, față de care statele membre nu se pot exonera.**

În plus, **instanțele naționale nu pot determina în mod unilateral întinderea și limitele competențelor atribuite Uniunii**. Aceste chestiuni implică în mod necesar o interpretare a dreptului Uniunii și, în sistemul jurisdicțional al Uniunii instituit prin tratate, sunt de competența exclusivă a instanțelor Uniunii. În special, autonomia și efectivitatea ordinii juridice a Uniunii se opun oricărui control extern al deciziilor Curții în exercitarea competenței sale exclusive de a interpreta în mod definitiv și obligatoriu dreptul Uniunii și de a controla legalitatea actelor Uniunii. Eventualele îndoeli ale instanțelor naționale cu privire la întinderea competențelor Uniunii sau cu privire la validitatea unui act de drept al Uniunii ca urmare a faptului că acesta depășește sfera competențelor Uniunii sau chiar a faptului că acesta încalcă cerința ca Uniunea să respecte identitatea națională a statelor membre⁷ nu pot fi înlăturate decât în cadrul unui dialog cu Curtea, prin intermediul unei proceduri preliminare. Acest lucru este valabil chiar și atunci când îndoielile se referă la interpretarea de către Curte a dreptului Uniunii.

În sfârșit, Curtea concluzionează că numirea a trei judecători ai Curții Constituționale poloneze în luna decembrie 2015 și a președintei acesteia în luna decembrie 2016 au fost viciate de încălcări ale normelor fundamentale privind procedurile de numire în Polonia. Din această cauză, **Curtea Constituțională a Poloniei nu îndeplinește cerințele unei instanțe judecătorești constituite prin lege, independente și imparțiale în sensul dreptului Uniunii.**

MENȚIUNE: O acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, îndreptată împotriva unui stat membru care nu și-a îndeplinit obligațiile ce decurg din dreptul Uniunii, poate fi formulată de Comisie sau de un alt stat membru. În cazul în care Curtea de Justiție constată neîndeplinirea obligațiilor, statul membru în cauză trebuie să se conformeze de îndată hotărârii pronunțate.

În cazul în care consideră că statul membru nu s-a conformat hotărârii, Comisia poate introduce o nouă acțiune prin care să solicite aplicarea unor sancțiuni pecuniare. Cu toate acestea, în situația în care nu au fost comunicate Comisiei măsurile de transpunere a unei directive, Curtea poate aplica sancțiuni, la propunerea Comisiei, în stadiul primei hotărâri.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral și, dacă este cazul, rezumatul hotărârii](#) se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Traian Moga ☎ (+352) 4303 3732.

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Rămâneți conectați!

¹ Consacrat la articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE.

² Hotărârea Curții din 2 martie 2021, A.B. ș.a. (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), [C-824/18](#) (a se vedea comunicatul de presă nr. [31/21](#)), și Hotărârea din 6 octombrie 2021, W. Ż. (Camera de control extraordinar și cauze publice a Curții Supreme – Numire), [C-487/19](#) (a se vedea comunicatul de presă nr. [173/21](#)).

³ Ordonanța Curții din 8 aprilie 2020, Comisia/Polonia (Regimul disciplinar al judecătorilor), [C-791/19 R](#) (a se vedea comunicatul de presă nr. [47/20](#)), a obligat Polonia să suspende aplicarea dispozițiilor care conferă Camerei disciplinare a Curții Supreme competența de a se pronunța în cauzele disciplinare privind judecătorii. Această măsură viza să protejeze dreptul la protecție jurisdicțională efectivă, având în vedere că independența și imparțialitatea Camerei disciplinare au fost puse sub semnul întrebării.

⁴ A se vedea [comunicatul de presă](#) al Comisiei.

⁵ În luna decembrie 2015, a opta legislatură a Seimului a ales trei persoane pentru a înlocui judecătorii al căror mandat expirase, în timp ce a șaptea legislatură alesese deja alți trei judecători pentru aceleași funcții în luna octombrie 2015. În hotărârile din 3 și 9 decembrie 2015, Curtea Constituțională a Poloniei a considerat că alegerea celor trei judecători de către a opta legislatură era contrară Constituției. Cu toate acestea, cele trei persoane alese în luna decembrie 2015 au depus jurământul în fața președintelui Poloniei și au fost autorizate să își exercite funcțiile, în timp ce judecătorii aleși în luna octombrie 2015 nu au putut să își preia funcțiile.

⁶ Adunarea generală pentru desemnarea candidaților la această funcție a fost convocată în aceeași zi în care trebuia să aibă loc și nu a reunit toți judecătorii Curții Constituționale (unul fiind absent). Dintre cei paisprezece judecători prezenți, opt au refuzat să participe la vot, solicitând amânarea acestuia pentru a permite prezența unui al cincisprezecelea magistrat. Candidata la președinție, numită ulterior de președintele Poloniei, a fost aleasă cu cinci voturi, printre care voturile celor trei judecători a căror numire era deja contestată. Or, prezentarea candidaților care nu erau susținuți de majoritatea judecătorilor a fost considerată contrară Constituției poloneze.

⁷ În temeiul articolului 4 alineatul (2) TUE.